

Till
Miljööverdomstolen
Svea Hovrätt
Box 2290
103 17 STOCKHOLM

epostkopia för kännedom
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Sveaskog
Övertorneå kommun
Svenska Naturskyddsföreningen riks
Övertorneå Naturskyddsförening

Överklagan av dom

Umeå Tingsrätt Miljödomstolen
Dom meddelad 2008-02-13 i Umeå
Mål nr M 2249-06

SAKEN: Tillstånd till gruppstation för vindkraft på bl.a. Taka-Aapua inom fastigheten Övertorneå 1:1, Övertorneå kommun.

MOTPART: Vindkompaniet i Mörbylånga AB, 556675-7497
Box 45
380 62 MÖRBYLÅNGA

KLAGANDE: Naturskyddsföreningen i Norrbottens län, 897900-4242
c/o Virpi Törlind
Norrbyvägen 50
975 93 LULEÅ

Formell rätt för överklagan

Naturskyddsföreningen i Norrbottens län överklagar härmed ovannämnda dom i Miljödomstolen Umeå Tingsrätt.

Vår rätt att överklaga återfinns i Miljöbalken 16 kap 13 § "Överklagbara domar eller beslut får överklagas av en ideell förening som enligt sina stadgar har till ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen . . . För att få överklaga skall föreningen ha bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och ha lägst 2 000 medlemmar."

Se bilaga 1, 2 och 3.

Naturskyddsföreningen har också under hela sakprocessen genom vår lokalkrets, Övertorneå Naturskyddsförening, fört fram synpunkter och deltagit i den föregående processen.

Lagrum för överklagan - Miljöbalken

Denna dom har enligt vår mening inte beaktat följande lagrum i Miljöbalken:

MB 1 kap. 1 § “Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Miljöbalken skall tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.”

MB 2 kap 6 § “För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde skall det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet skall kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.”

MB 3 kap 2 § “Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.”

MB 3 kap 3 § “Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.”

MB 3 kap 6 § “Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. ...”

Sveriges nationella åtaganden - Miljömålen

Grunden för lagstiftningen inom miljöområdet ligger i Miljöbalken m.fl. lagar. De nationellt av riksdagen antagna 16 miljömålen är inte lagar, men måste utgöra grunderna i hur en ekologiskt hållbar utveckling ska kunna uppnås.

Denna dom motverkar helt uppenbart miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt och djurliv.

Sveriges åtaganden inom EU - Habitat- och Fågeldirektivet

Sverige har genom sitt medlemskap i Europeiska Unionen förbundit sig att följa Habitatdirektivet (92/43/EEC) resp Fågeldirektivet (79/409/EEC).

Denna dom påverkar arter medtagna i direktiven negativt. Domen tar inte hänsyn till dessa.

Naturskyddsföreningens syn på domen

Vi anser att domen visar på ett grundläggande fel i människans ansvarstagande för den biosfär som är gemensam för alla oss som lever på den här planeten. Det är detta grundläggande fel i vår varsamhet gentemot LIVET och livets grundförutsättningar som har gett oss allt ifrån ozonhål till världens allvarligaste miljökris någonsin i mänsklighetens historia, klimatförändringarna. I grunden finns värderingar och ställningstaganden som i sin enskildhet kan synas goda och välgrundade, men som i det stora hela leder oss bort från det ekologiskt hållbara samhället.

Intentionerna i t.ex. Miljöbalkens portalparagraf är goda och har som mål just det sistnämnda. Däremot visar en sådan här dom som denna att mänskligheten egentligen inte har förstått; när vi vill förverkliga det goda (förnyelsebar energi) så väljer vi än en gång att tära på något annat mycket värdefullt (biologisk mångfald).

Miljödomstolens ställningstagande i den andra riktningen skulle mycket väl kunnat vara precis lika lätta att ta, dvs att kräva i detta och kommande fall att ingen utbyggnad av vindkraft ska ytterligare minska det hårt trängda miljöerna som gammelskogen utgör. Ett sådant ställningstagande skulle ge en, med modernt språkbruk, win-win situation där den vinnande parten skulle bli både vindkraften **och** gammelskogen.

Vi kan med besvikelse konstatera att Miljödomstolen inte insett och värderat att en av de absolut sista områdena i regionen med naturvärden långt utöver det vanliga är värd att bevara i sin helhet för dess egenvärde, för biologisk mångfald samt för oss människor. Om man inte med säkerhet vet att miljöerna och arterna klara ingreppen i dess livsmiljö så måste sunt förnuft och försiktighetsprincipen råda.

Direkta felaktigheter och märkvärdigheter i domen

Förutom rena stavfel som man givetvis kan finna överseende med finns i domen ett antal fel som ger en hel del frågetecken kring domens kvalitet. På ett antal ställen dyker företagsnamnet Svevind upp i det som Miljödomstolen författat (sidorna 4, 46, 48). Det här är ju uppenbara fel vars bakgrund vi antar ligger i att Miljödomstolen inte bemödat sig att på de sidor som de själv skrivit texten till göra annat än "klippa och klistra" från någon tidigare dom.

Vi som skriver detta överklagande har inte den juridiska kompetensen som vi förutsätter att Miljödomstolen har och därför känns det extra oroväckande att finna det som vi antar är hänvisning till fel lagrum i domen. På sidorna 44 och 47 hänvisar Miljödomstolen vad gäller lokalisering till 2 kap 4 § Miljöbalken. Det vi kan finna ut är att detta behandlas i 2 kap 6 § Miljöbalken.

Denna typ av direkta fel tyder på att målet inte fått den omsorg som den borde ha fått.

Vår krav på ändring i domen

Vi överklagar härmed domen och vill ha följande ändring:

Vi önskar att Miljööverdomstolen beslutar att endast vindkraftverk med tillhörande anslutningsvägar och linjedragningar som i sin helhet kan placeras utanför gammelskogen tillåts att uppföras.

Grunden för överklagan

Dessa gammelskogar är en av de ytterst få sista sammanhängande områdena med gammal granskog i regionen och därför ska inga arbetsföretag som kan påverka dessa områden negativt tillåtas. Området hyser en mängd olika rödlistade arter varav endast en del är eftersökta och dokumenterade. Dessa mycket gamla granskogssuccesjoner där många granar är över 400 år har förutsättningar att hysa många fler rödlistade arter. De som upptäckts, identifierats och katalogiserats utgör endast en mindre del av vad man kan förmodas upptäckas vid en grundligare och bredare undersökning inom olika artgrupper.

Dessa unika miljöer är vare man ser det i ett norrbottniskt, svenskt eller europeiskt perspektiv mycket värdefulla och måste värnas och skyddas från fragmentering och därmed förlust av biologisk mångfald. Att bevara miljöer med stort värde idag kommer att ha ett ännu större värde i en värld där klimatförändringarna ytterligare stressar populationerna.

Bevis som åberopas

Vi vill anföra de handlingar Övertorneå Naturskyddsförening redan framlagt inför Miljödomstolen samt nedanstående material.

Markägaren Sveaskog har låtit oss ta del av den *preliminära Ekoparksplanen* vilket vi bifogar vår överklagan (bilaga 4). Ekoparksplanen understryker ytterligare områdets höga kvalitéer och unika karaktär.

Vid Miljödomstolens förhandlingarna i Aapua visade Länsstyrelsen i Norrbotten upp *kartor* med skyddsvärda områden och då i synnerhet granurskogar, se bilaga 8. Här framgår med all önskvärd tydlighet hur området är en av de mycket få områden med sammanhängande granurskog i hela östra Norrbotten. När man tittar på dessa kartor kan det vara bra att komma ihåg att de fem kommunerna på kartan; Pajala, Övertorneå, Överkalix, Kalix och Haparanda har en sammanlagd yta som är större än Skåne och Blekinge tillsammans.

Trots att systematiska breda inventeringar saknas i området har många fynd av rödlistade arter gjorts av Sveaskogs inventerare, av Länsstyrelsen samt av Naturskyddsföreningens inventerare. Se sid 32 och 33 i Ekoparksplanen, samt sammanställning från Naturskyddsföreningen, se bilaga 7.

Vi bifogar även några artbeskrivningar från Artdatabanken som visar på några av arternas status och bevarandekrav, se bilaga 9.

På kartorna från Sveaskog (bilaga 5 och 6) som visar var skogar med höga naturvärden och förekomsten av signalarter och rödlistade arter i förhållande till den preliminära placeringar för planerade vindkraftverk framgår att de flesta vindkraftverk är belägna i områden med höga naturvärden.

Med vissa förskjutningar av placeringar till något sämre vindlägen torde betydligt fler kraftverk kunna uppföras utan större kollision med naturvärdena. Vindkompaniet har hävdad att detta är ekonomiskt omöjligt. Vi saknar möjlighet som ideell förening att i denna del tränga in i detaljerna och skulle därför vilja se en helt oberoende bedömning av de ekonomiska förutsättningarna.

Om man t.ex. beaktar att 5 av de nuvarande 7 vindkraftverken på Etu-Aapua var bland de 10 verk som hade den största kapacitetsutnyttjandegraden 2007, ca 35% mot riksgenomsnittet på drygt 20% så kan man med andra ord anta att även ett sämre vindläge ändå kan bli ekonomiskt lönsamt.

Juoksengi 2008-03-05

Med vänlig hälsning

Urpo Taskinen

biolog

sekretare Övertorneå Naturskyddsförening

tillika koordinator för Naturskyddsföreningen i Norrbottens län

med fullmakt att representera Naturskyddsföreningen i Norrbottens län

Byvägen 51

957 23 Juoksengi

0927-21002, 070-629 58 02

urpo.taskinen@snf.se

Bilagor

Bilaga 1	Fullmakt från Naturskyddsföreningen i Norrbottens län (endast per brev) - 1 sida, 1 ex
Bilaga 2	Protokollsutdrag från konstituerande styrelsemöte 2007-03-25 för Naturskyddsföreningen i Norrbottens län (skickas separat och endast per brev) - 1 sida, 1 ex
Bilaga 3	Stadgar för Naturskyddsföreningen - 20 sidor, 1 ex
Bilaga 4	Sveskogs preliminära ekoparksplan för ekoparken Rautiorova med bilagor - 59 sidor, 2 ex
Bilaga 5	Signalarter och rödlistade arter - 1 sida, 2 ex
Bilaga 6	Skogar med höga naturvärden - 1 sida, 2 ex
Bilaga 7	Sammanställning av artfynd, kompletterad med <u>nya uppgifter</u> av arter som hittats i området - 2 sidor, 2 ex
Bilaga 8	Kartor över skyddsvärda områden i östra Norrbotten - 7 sidor, 2 ex
Bilaga 9	Exempel på artfaktablad från Artdatabanken på några arter förekommande i området - 7 sidor, 2 ex